

Беларуская архітэктура 19 стагоддзя

Выканала Кулеш Алена 43 ж

. Працэс паступовага заняпаду класічнай архітэктуры рэзка ўзмацніўся ў сярэдзіне XIX ст. Да канца XIX ст. у беларускім дойлідстве пануе **ЭКЛЕКТЫКА** (або “архітэктура гістарызму”). Яна вызначалася некрытычным выкарыстаннем форм розных стыляў (готыкі, барока, ракако, класіцызму, раманскага і інш.)

Звычайна банкі і навучальныя ўстановы афармлялі пад рэнесанс, тэатры – пад барока, касцёлы – пад готыку, праваслаўныя цэрквы будаваліся ў псеўдавізантыйскім, ці псеўдарускім, стылі.

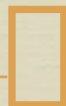
Адным з самых цікавых
помнікаў архітэктуры першай
паловы 19 стагоддзя, з'
яўляецца

*Палац Пуслоўскіх або Косаўскі
замак*

Архітэктурны стыль Косаўскага замка

- Палац і парк, які яго абкружае, быў закладзены ў 1838 годзе. Архітэктарамі Ф.Яшолдам і В.Марконі.
- Косаўскі замак адзін з найбольш ранніх помнікаў **эклектыкі**. Ён мае шырока развітую кампазыцыю, якасную для **класіцызма**. Але нельга не адзначыць яўныя рысы **ГОТЫКІ**- стрэльчатая вокны, праходы, невялічкія вежы. Зубчастыя завяршэння шматгранных вежаў, аконныя і дзвярныя праёмы, падобныя на шчыліны, нахталт байніц, прарэзы ў сценах, карнізы, і іншыя дэталі з'явіліся штучным вяртаннем да архітэктурных форм сярэднявечча.

□ Сілуэты вежаў, масівы карпусоў з контрфорсамі па-сапраўднаму нагадваюць сярэдневяковы ўмацаваны замак. Самае галоўнае, што утварае уражанне замка – гэта

выкарыстаны архітэктарам вялікі набор характэрных гатычных форм, такіх як, граненыя вежы, вуглавыя контрфорсы, насценныя фіялы, машыкулі.

Стрэлъчатые аркі і праходы

□ Палац Пуслоўскіх

□ Типовая неаготыка (касцёл нараджэння Дзевы Марыі)

Але калі мы параўнаем Косаўскі замак з тыповай неагатычнай архітэктурай, мы убачым значныя адзначэнні.

А параўнаўшы
палац з тыповым
раманскім замкам,
бачым шмат
агульнага

Усе гэта разам і робіць Косаўскі замак
незвычайна, а яго мастацкі вобраз
цікавым і адметным

Планіроўка

- Мураваны палац мае значныя перапады вышыні: яго цэнтральная частка двухпавярховая, а дабудаваныя да бакоў аб'ёмы- аднапавярховыя. Нам імі на галоўным фасадзе узнікаюць чатыры больш высокія граненыя вежы, якія фланкіруюць куты будынка. Сімметрычную кампазіцыю працягваюць аднапавярховыя пераходы, што зправа і злева вядуць да двух манументальных таксама двухпавярховых карпусоў.

- Унутраная планіроўка сіметрычная, характэрная для палацавай архітэктуры класіцызма. Наогул Косаўскі палац меў 12 вежаў, кожная з якіх, сімвалізуе пэўны месяц года. Найбольш ураджайныя – цэнтральныя 4 вежы – гэта хлебныя месяцы ў годзе: травень, чэрвень, ліпень і жнівень. Замак пабудаваны так, што кожны год два з паловай дня сонца асвятляе цалкам толькі адзін з пакояў.

4 галейные вежи

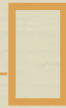
Інтэр'еры замка зараз выглядаюць так.

□ У Косаўскім замке было 132 пакоі. Кожны з іх, меў свой колер і функцыю. Напрыклад у Белым зале звычайна адбываліся балы, у чорным гулялі ў карты і і гэдак далей.

Гісторыя

- Будаўніцтва палаца пачаў Вандалін Пуслоўскі. Крупны прамыслоўца і аматар мастацтва.
- Але пасля Леанард Пуслоўскі прагуляў палац у карты.
- Падчас першай сусветнай вайны палац абкралі, і шмат чаго каштоўнага патрапіла за мяжу.
- Самыя вялікія пашкоджанні палац атрымаў падчас Другой сусветнай.

Такім замак убачыў Напалеон Орда

Пасля другой сусветнай, ад палаца захаваліся
толькі сцены

Пасля, палац надоўгі час прышоў у заняпад. І рэстаўрацыя яго пачалася толькі ў 2008 годзе.

Макет палаца Пуслоўскіх.

□ На пачатку рэстаўрацыі замак выглядаў так

Сення рэстаўрацыя працягваецца, але
галоўны фасад ужо амаль адрэстаўраваны,
недзе ўжо нават устаўлена шкло

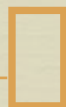
Але зараз там усе абкружана
заборам

- Асаблтвасцю менавіта гэтага палаца з'яўляецца тое, што ен выглядае аднолькава выразна і жывапісна, як і з галоўнага фасада, так і сзаду.

Халоднае туманнае надвор'е нават дапамагае замку.
Ен пастурова з'яўляецца з шэрай дымкі і уражвае
сваею манументальнасцю і выразнасцю сілуэта.

□ Насупраць замка знаходзіцца музей-сядзіба Тадэвуша Касцюшкі.

The image shows the Kosoy Castle in Tashkent, Uzbekistan, during sunset or sunrise. The castle's towers and central structure are silhouetted against a bright, glowing sky. The architecture features crenellated tops and arched windows. The text 'Легенды Косаўскага замка' is overlaid in a stylized, reddish-brown font.

*Легенды Косаўскага
замка*

Падземны ход

- *Адна з легендаў Косаўскага замка распавядае, што паміж Косава і Ружанамі, дзе знаходзіцца замак Сапегаў, быў вялікі падземны ход, які аб'дноўваў абодва палаца. Па гэтай легендзе ход быў такі вялікі, што па ім магла праехаць карэта.*

*Іншая легенда кажа, што
ў гаспадароў Косаўскага
замка жыў ручны леў, які
абараняў іх палац.*

Яшчэ адна легенда
кажа, што ў адным
з незлічонных пакояў
замка дыла шкляная
подлога, пад якой
плавалі рыбы.

□ Дзякуй за увагу